

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Tel: 443-5573/33104
Fax: 443-5733/33133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/33- /2013.P.

Tárgy: alapvető jogot sértő rendőri
intézkedés elleni panasz elbírálása
Előadó: dr. Nagy Boglárka ktv.
Telefon: 06-1/462-7432/34-258

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a **panaszos** által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 256/2013. (IX. 18.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a panasznak az előállítás jogszerűsége és időtartama, a testi kényszer és bilincskalkalmazás jogszerűsége, a rendőrök hangneme és a hozzátartozó értesítésének elmaradása tekintetében

h e l y t a d o k,

minden más tekintetben azt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49., postacím: 1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326. § (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2012. december 24-én, személyesen terjesztette elő panaszát a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Központi Panaszirodáján a vele szemben aznap foganatosított intézkedés kapcsán. A panaszos ezt követően panaszát 2013. január 7-én és február 21-én újabb beadványokkal egészítette ki.

A panaszos beadványaiban előadta, hogy volt élettársával van egy közös gyermekük, akivel kapcsolattartását bírósági döntés rendezi. E szerint a gyermek páratlan héten édesanyjával van, páros héten pedig édesapja gyakorolja a felügyeleti jogot. 2012. december 24-én, hétfőn reggel 8 órára kellett volna a gyermeket édesanyjának átvinnie a panaszoshoz, azonban ez nem történt meg. Ezért a panaszos volt élettársához ment, aki nem nyitott neki ajtót. A panaszos ezt követően kért rendőri segítséget, azonban az intézkedő rendőrök ahelyett, hogy segítettek volna neki abban, hogy gyermekét láthassa, őt igazoltatták, majd megbilincselve bevitték a BRFK kerületi Rendőrkapitányságra.

A panaszbeadványban előadottak tartalma alapján a panaszos rendőri intézkedéssel kapcsolatos kifogásai az alábbiakban összegezhetők:

- a panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök indokolatlanul hosszú idő alatt értek ki a helyszínre;
- a panaszos kifogásolta, hogy a felmutatott bírósági végzés ellenére sem tették lehetővé számára a rendőrök, hogy gyermekét láthassa;
- a panaszos kifogásolta igazoltatásának jogszerűségét;
- a panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőrök nem válaszoltak azon kérdésére, hogy miért kívánnak vele szemben intézkedni;
- a panaszos kifogásolta előállításának jogszerűségét;
- a panaszos sérelmezte, hogy nem tájékoztatták őt előállításának okáról;
- a panaszos kifogásolta előállításának időtartamát;
- a panaszos kifogásolta, hogy – az erre történő előzetes figyelmeztetés nélkül – vele szemben a testi kényszert alkalmazták és megbilincseltek;
- a panaszos sérelmezte az eljáró rendőrök hangnemét;
- a panaszos sérelmezte, hogy kérése ellenére a rendőrök nem értesítették jogi képviselőjét, illetve nem léphetett kapcsolatba szomszédjával sem, aki a gondozásában lévő beteg testvérére vigyázott;
- a panaszos kifogásolta, hogy elvették tőle személyes tárgyait, a diktafonjával készített felvételeket törölték, és a beteg testvére nevére szóló, a Magyar Államkincstár által kiállított plasztikkártyát sem adták vissza;
- a panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök volt élettársával szemben vélhetőleg elfogultak.

Mindezek alapján kérte a Panasztestület vizsgálatát, amely vizsgálata során megállapította, hogy csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga a Rendőrség intézkedési kötelezettségének részbeni teljesítése, és a szolgálati fellépés kapcsán. Az igazoltatás retorziós jellege, a testi kényszer és bilincsalkalmazásra történő felszólítás elmaradása, valamint a telefonhasználat korlátozása miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, az előállítás végett a személyi szabadsághoz fűződő joga, a rendőri hangnem miatt pedig az emberi méltósághoz való jogának sérelmét is megállapította a Panasztestület.

A panaszos beadványában sérelmezte továbbá, hogy az intézkedő rendőrök az eljárás során bántalmazták, a rendőrautóba történő beszállásakor fejét nekivágták az autó karosszériájának. Ezzel a panaszponttal kapcsolatban a Budapesti Nyomozó Ügyészségen – hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt – Nyom. 87/2013. számon indult nyomozás. Jelen eljárásban a panasz vizsgálatát hatáskör hiányában mellőztem.

II.

A tényállás tisztázásához a hatóság részére az alábbi iratok álltak rendelkezésre:

- a panaszos 2012. december 24-én, személyesen előterjesztett panaszbeadványa;
- az előállítás időtartamáról készült igazolások;
- OMSZ Mentési dokumentációs lap és Péterfy Sándor utcai Kórház által kiállított ambuláns-kezelő lap;
- a panaszos 2013. január 5-én kelt panasz-kiegészítése;
- a panaszos 2013. február 21-én kelt beadványa;
- a BRFK kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének 2013. január 24-én kelt tájékoztató levele;
- a BRFK kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének 2013. február 22-én kelt tájékoztató levele;
- az intézkedő r. törzsőrmester 2013. február 26-án készített jelentése;
- az intézkedő r. őrmester 2013. február 26-án készített jelentése;
- a 01140/17892/2012.id. számú jelentés az előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról, és a hozzá kapcsolódó parancsnoki vélemény és kivizsgálás;
- a panaszos által készített hangfelvételek.

A panaszos által konkrétan előadott kifogások kapcsán lefolytatott vizsgálat alapján az alábbiakat állapítottam meg.

1. A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök indokolatlanul hosszú idő alatt értek ki a helyszínre.

A panaszos 2012. december 24-én kelt beadványában előadta, hogy miután telefonon rendőri segítséget kért, hogy gyermekét láthassa, a rendőrség „indokolatlanul 35 percet” várakoztatta őt a hidegben.

A BRFK kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint a panaszos 09:02 órakor telefonált a Rendőrség segélyhívó számára. Az ügyeletes tiszthelyettes ezt követően a rendszeresített EDR rádión, nyílt forgalmazásban utasította a gépkocsizó járőröket, hogy menjenek a Zalán utcába, mert onnan gyermekláthatási vitáról érkezett bejelentés. Ezt követően érkeztek meg a rendőrök a helyszínre, a bejelentéstől számított körülbelül 35 perc múlva.

Figyelembe véve a telefonon érkezett bejelentésekhez kapcsolódó, kötelező jellegű adminisztratív és szervezési feladatokat, valamint a gépjárművel történő városi közlekedés általános körülményeit, a bejelentéstől a rendőrök helyszínre érkezéséig eltelt idő nem tekinthető kiugróan aránytalannak, ezért az e körben előadott panaszt **elutasítom**.

2. A panaszos kifogásolta, hogy a felmutatott bírósági végzés ellenére sem tették lehetővé számára a rendőrök, hogy gyermekét láthassa.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét: „(1) A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

(2) A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne”.

A gyermek és a szülők közötti kapcsolattartás szabályait pedig egyrészt a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) Második rész VIII. fejezete, másrészt pedig a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) szabályozza. Az ezzel kapcsolatos legfontosabb tudnivalók az alábbiakban összegezhetőek.

A Csjt. 92. §-a szerint a gyermeknek joga, hogy különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn. A kapcsolattartásról – a szülők megegyezésének hiányában – a gyámhatóság dönt. Ha házassági vagy gyermekelhelyezési per van folyamatban, a szülők megegyezésének hiányában a kapcsolattartásról a bíróság dönt. A kapcsolattartásra vonatkozó bírósági határozat végrehajtásáról a gyámhatóság gondoskodik. A Gyer. 29. §-a szerint a gyámhivatal vita esetében a kapcsolattartást bármelyik fél kérelmére szabályozza, illetve újr szabályozza, kivéve, ha a kapcsolattartás megállapítása bírósági hatáskörbe tartozik. A kapcsolattartásról a gyámhivatal, illetve a bíróság a gyermek korának, egészségi állapotának, életkörülményeinek, a felek személyes körülményeinek, valamint az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével rendelkezik.

A kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat végrehajtásának szabályait a Gyer. 33. §-a rendezi, eszerint a kapcsolattartás elmaradása esetén a végrehajtás iránti kérelem benyújtásának van helye a gyermek fejlődését veszélyeztető magatartás tudomására jutásától számított 30 napon belül.

A fentiek alapján tehát, a kapcsolattartás szabályozása elsősorban a felek megállapodásával, vagy gyámhatósági, illetve bírósági határozattal történik. A helyszínre érkező rendőrök tehát egy olyan családjogi vitával találkoztak, aminek eldöntése bírói, illetve gyámhatósági hatáskörbe tartozik. A fentiekre tekintettel – az Rtv. 24. §-ának megfelelően – az intézkedő rendőröknek az adott helyzetben két kötelességük volt: megadni a feleknek a szükséges jogi tájékoztatást arról, hogy a kapcsolattartási jogvita eldöntésére nincs hatáskörük, illetve arról, hogy jogaiknak mely fórumon szerezhetnek érvényt. A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos volt élettársát jogi felvilágosításban részesítették, a hangfelvételekből pedig megállapítható, hogy a panaszost tájékoztatták arról, hogy a rendőrségnek az adott vita eldöntésére nincs intézkedési jogköre, hatáskörrel a gyámhatóság rendelkezik. A rendőrök azt tanácsolták a panaszosnak, hogy telefonon próbálja elérni az illetékes gyámhatóságot, amely bővebb felvilágosítást tud adni számára, hogyan, milyen módon orvosolhatja problémáját.

Az intézkedő rendőröktől a jogérvényesítés módja tekintetében – tehát milyen kérelmet, milyen határidőn belül, hogyan kell benyújtani – bővebb felvilágosítás nem várható el, hiszen ezek olyan szakmai, gyakorlati kérdések, amelyek megválaszolása csak az adott

területen dolgozó szakemberektől várható el. Mindezekre tekintettel, az e körben előadott panaszt **elutasítom**.

3. A panaszos kifogásolta igazoltatásának jogszerűségét.

A rendőrségi iratok tanúsága alapján a panaszos igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján került sor, amely szerint: *„a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani”*.

Az intézkedő rendőrök 2013. február 26-án készült jelentéseikben – egybehangzóan – leírták, hogy a panaszos igazoltatására azért került sor, mert a panaszos bejelentése alapján megtett intézkedéseikről jelentést kellett készíteniük. Az előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról készült jelentésben pedig rögzítésre került, hogy azt követően szólították fel a panaszost igazolásra, miután a lépcsőházat elhagyták, hiszen ezt megelőzően – különös tekintettel arra, hogy december 24-én, karácsonykor történt az esemény – megkérték őt, hogy hagyja el a lépcsőházat, hangoskodásával ne zavarja az ott lakókat.

Az igazoltatás – mint rendőri intézkedés – vonatkozásában a fent hivatkozott jogszabály nem állapít meg arra vonatkozó kötelezettséget, hogy annak foganatosítására az intézkedés során mikor kerüljön sor. Annak ellenére, hogy általában – ésszerű logikai sorrendet követve – az igazoltatást az intézkedés megkezdésekor célszerű kezdeményezni, nem jogellenes az, hogy arra nem közvetlenül a helyszínre érkezést követően, hanem később, a lépcsőház előtt került sor, hiszen a helyszínen fennálló konfliktushelyzet kezelése során az intézkedő rendőrök, a további intézkedéshez szükséges adatok beszerzését – az összes körülményre való tekintettel – akkor ítélték meg célszerűnek.

Ezen panaszpont vizsgálatával kapcsolatban fontos leszögezni, hogy a panaszos által készített hangfelvételek nem dokumentálták a rendőri intézkedést az elejétől a végéig, a különböző hangfájlok között időbeli eltolódások észlelhetők, így a lejátszódó eseménysor rekonstruálása tekintetében nem kizárólag a hanganyag szolgál alapul, hanem az intézkedő rendőrök által készített jelentések is. Így az a körülmény, hogy a hanganyagon nem hallatszik a panaszos részéről kiabálás, ordibálás, bejárati ajtón történő dörömbölés, nem cáfolja meg egyértelműen a rendőri jelentések erre vonatkozó megállapításait.

A fentiekre tekintettel, az igazoltatás jogszerűsége kapcsán előadott panaszt **elutasítom**.

4. A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőrök nem válaszoltak azon kérdésére, hogy miért kívánnak vele szemben intézkedni.

A tájékoztatási kötelezettséggel kapcsolatban az Rtv. alábbi rendelkezése az irányadó: *„20. § (2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről”*.

A panaszos előadta, hogy amikor őt igazolásra szólították fel, megkérdezte az intézkedő rendőrtől, hogy miért kívánnak vele szemben intézkedni, azonban a rendőr erre nem válaszolt.

A „VN700139” elnevezésű hanganyagon jól hallható, hogy amikor a panaszos megkérdezi az intézkedő rendőrtől, miért kívánja őt igazoltatni, az alábbi választ kapja: *„mert intézkedés alá vonom”, „mert Ön hívott ki minket, így ehhez van jogkörünk”*.

A hangfelvétel tanúsága szerint nem igaz a panaszos azon állítása, hogy a rendőrök az igazoltatás indokára vonatkozó kérdésére egyáltalán nem válaszoltak. A rendőrök ezen kérdésre válaszoltak, ezért az e körben előadott panaszt **elutasítom**.

5. A panaszos kifogásolta előállításának jogszerűségét.

A rendőrségi iratok tanúsága alapján a panaszos előállítására az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján került sor, amely szerint: *„a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja”*.

A „VN700139” elnevezésű hanganyagon jól hallható, hogy az intézkedő r. őrmester felszólította a panaszost, hogy igazolja magát. Erre a panaszos *„majd mindjárt, uram”* mondattal válaszolt, mert éppen kicsöngött a kaputelefon, amelyen keresztül gyermekével kívánt beszélni. Ezt követően közölték a panaszossal, hogy elő fogják állítani a kerületi rendőrkapitányságra személyazonosságának megállapítása céljából. A hangfelvételen ezt követően többször hallható, hogy a panaszos nem érti, miért állítják elő, és az alábbiakat mondja: *„most mondtam, hogy mindjárt előveszem”, „mondtam, hogy veszem elő a táskámból”, „hadd vegyem elő az igazolványomat”*. A fentiek alapján megállapítható, hogy a panaszos meg akarta keresni iratait, nem tagadta meg az igazolást, azonban a rendőrök nem hagytak számára elég időt, hogy okmányait elővegye és átadja.

A fentiek alapján, az előállítás jogszerűsége kapcsán előadott panasznak **helyt adok**.

6. A panaszos sérelmezte, hogy nem tájékoztatták őt előállításának okáról.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint, *„az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani”*.

A panaszos állításával ellentétben, az előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentésben rögzítésre került, hogy a panaszost tájékoztatták előállításának okáról, közölték vele ugyanis, hogy elő fogják állítani a kerületi rendőrkapitányságra igazolás megtagadása végett. Ezt alátámasztja a „VN700139” elnevezésű hangfelvétel is, amelyen az intézkedő r. őrmester közli a panaszossal, hogy elő fogják állítani, mert nem igazolta magát. Mindezekre tekintettel, az e körben előadott panaszt **elutasítom**.

7. A panaszos kifogásolta előállításának időtartamát.

Az előállítás időtartamáról az Rtv. 33. § (3) bekezdése rendelkezik, mely szerint: *„a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az*

időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani”.

A panaszos előadta, hogy a Rendőrkapitányságon indokolatlanul várakoztatták 11:50 óráig. A rendőri jelentések szerint a panaszost 9:50 órakor vonták intézkedés alá, ekkor szólították őt fel az igazolásra. Ezt követően beszállították a kerületi Rendőrkapitányságra, ahonnan 11:50 órakor távozhatott. A két időpont között eltelt, megközelítőleg két óra alatt sor került a panaszos beszállítására, priorálására, panaszjogról történő kioktatására az előállítással kapcsolatos iratok elkészítésére. A panaszoshoz – kérésére – mentőt hívtak, hogy sérüléseit ellássák. Az OMSZ munkatársai 11:03 órakor érkeztek a helyszínre, az ellátás körülbelül 20 percig tartott. Az elvégzett cselekmények alapján tehát nem volt indokolatlanul hosszú az előállítás időtartama, azonban tekintettel arra, hogy maga az előállítás is – az előző pontban kifejtettek alapján – szükségtelen volt, ezért az e körben előadott panasznak **helyt adok**.

8. A panaszos kifogásolta, hogy – az erre történő előzetes figyelmeztetés nélkül – vele szemben a testi kényszer alkalmaztak és megbilincseltek.

A panasz vizsgálata az alábbi jogszabályok figyelembe vételével történt:

Rtv. 47. § *A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.*

48. § *A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy*

d) ellenszegülésének megtörésére.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 40. § (1) *A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.*

41. § (1) *Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt*

a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,

b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőtjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,

c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,

d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,

e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,

f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy

g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.

(4) A bilincselés módjai:

a) két vagy több ember kezének egymáshoz bilincselése,

b) kezek előre vagy hátra bilincselése,

c) indokolt esetben lábak egymáshoz bilincselése,

d) indokolt esetben tárgyhoz bilincselés.

(6) A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy

a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha

aa) a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől,
ab) az érintett személy szállítása, átkísérése nem az arra a célra kialakított járműben történik,
ac) az érintett személyt a rendőr egyedül állítja elő,
kivéve, ha az intézkedésben érintett kezei az erre a célra kialakított övhöz vannak bilincselve.

Az előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint, miután a panaszos a rendőri felszólítás ellenére nem igazolta magát, az intézkedő rendőrök a panaszos két karját megfogták, és a szolgálati gépjárműhöz akarták vezetni, azonban a panaszos megpróbálta karját a szorításból kirántani. Ezt követően testi kényszert alkalmazva – az Rtv. 18. § (d) pontja alapján, ellenszegülésének megtörése érdekében – hátra helyzetbe megbilincseltek a panaszost. Erre figyelmeztetés azért nem történt, mert az ezzel járó késedelem veszéllyel járt volna.

Tekintettel arra, hogy a testi kényszer és a bilincs alkalmazása a jogszerűtlen előállítás érdekében történt, arra az előállítás mellőzése esetén sor sem került volna, ezért a panasznak **helyt adok.**

9. A panaszos sérelmezte az eljáró rendőrök hangnemét.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Ahogy az a Rendőri Hivatás Etikai Kódexe is rögzíti, az önként vállalt rendőri hivatással szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre a rendőr szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie. A ráruházott hatalom alkalmazása során megfontoltan és mértéktartóan, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen kell végrehajtania, kerülnie kell a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Fokozottabb türelemmel és toleranciával, erkölcsi tartással kell munkáját végeznie akkor is, ha velük szemben az állampolgárok nem adják meg a kellő tiszteletet. A panaszos által készített hangfelvételek tanúsága szerint az intézkedő r. őrmester ezen követelményeknek – még ha a panaszos indulatos, provokatív magatartása ehhez hozzá is járult – nem tett maradéktalanul eleget, ezért a rendőrök hangnemével kapcsolatban előadott panasznak **helyt adok.**

10. A panaszos sérelmezte, hogy kérése ellenére a rendőrök nem értesítették jogi képviselőjét, illetve nem léphetett kapcsolatba szomszédjával sem, aki a gondozásában lévő beteg testvérére vigyázott.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése szerint „a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát”.

A „VN700139” elnevezésű hangfelvételen hallható, hogy a panaszos a rendőrkapitányság épületében kérte, hogy hadd léphessen kapcsolatba szomszédjával, aki a gondozása alatt lévő beteg testvérére vigyáz, amire azt a válasz kapta, hogy „tudomásul

vettük”. A panaszos ezt követően több alkalommal kérte, hadd hívja fel ügyvédjét, illetve szomszédját, amit nem tettek lehetővé számára, a válasz szerint „nem hívhatja fel, és ő sem fogja felhívni, nem telefonálhat, mert intézkedés alá van vonva”. Tehát a panaszos részére nem biztosították azt a lehetőséget, hogy az általa megjelölt személyt értesítse, annak ellenére, hogy az intézkedés során nem merült fel olyan körülmény, amely azt valószínűsítette volna, hogy a telefonálás engedélyezésével veszélyeztették volna az intézkedés célját.

A panaszos az előállítás időtartamáról kiállított igazolásra kézzel feljegyezte, hogy kérte ügyvédje értesítését. A kapitányságvezető tájékoztatása szerint, a szolgálatot ellátó ügyeletes tiszt értesítette a panaszos ügyvédjét – szomszédját azonban nem – az előállítás tényéről, de ez az igazoláson dokumentálásra nem került.

A fentiekre tekintettel, az e körben előadott panaszoknak **helyt adok**.

11. A panaszos kifogásolta, hogy elvették tőle személyes tárgyait, a diktafonjával készített felvételeket törölték, és a beteg testvére nevére szóló, a Magyar Államkincstár által kiállított plasztikkártyát sem adták vissza.

A panaszos állításával ellentétben, a BRFK kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint, az intézkedő rendőrök a panaszostól nem vettek el személyes tárgyakat, a panaszlevélben említett diktafont sem. A panaszos értéktárgyai – beleértve mobiltelefonját és diktafonját – a beszállítás során és a Rendőrkapitányság épületében is végig a közvetlen közelében (a szolgálati gépjármű hátsó ülésén) avagy a panaszos farzsebében voltak. Amennyiben értéktárgyait a beszállítást követően elvették volna a panaszostól, arról jegyzőkönyvet kellett volna készíteni, azonban ilyen jegyzőkönyv sem készült.

A panaszos azon állítását pedig, mely szerint a diktafonját elvették, és az azzal készített felvételeket a rendőrök törölték, cáfolja az a tény is, hogy a panaszos maga küldte el a Panasztestület részére az intézkedésről diktafonnal készített felvételeit, így azokat a rendőrök semmiképpen sem törölhették. A fentiekre tekintettel a panaszt **elutasítom**.

12. A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök volt élettársával szemben vélhetőleg elfogultak.

A részlelhajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti: „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”.

A panaszos előadta, hogy az intézkedő rendőrök vélhetőleg elfogultak volt élettársával kapcsolatban, hiszen ő intim kapcsolatot létesített az eljáró rendőrkapitányság volt vezetőjével. A hangfelvételeken is hallható, ahogyan kérdőre vonja emiatt a rendőröket.

Az intézkedő rendőrök jelentéseikben leírták, hogy a panaszos említést tett nekik arról, hogy a korábbi kerületi kapitányságvezető igen szoros viszonyban áll az ő volt párjával, de erről a rendőrök nyilatkozni nem tudtak, ilyenről tudomásuk nincsen. A sérelmezett rendőri intézkedés vizsgálata során olyan körülmény nem merült, amely alátámasztotta volna azon panaszosi állítást, hogy az intézkedés vele szemben indokolatlanul hátrányosabb lett volna, ezért az e körben előadott panaszt **elutasítom**.

III.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta, és a fent hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület megállapította a panaszos emberi méltósághoz való jogának, tisztességes eljáráshoz való jogának, valamint személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogának sérelmét.

A határozat II. részében részletesen kifejtett indokok alapján a Panasztestület megállapításaival a 3. és 4. pontok tekintetében nem értek egyet.

Hatásköri és illetékességi szabályokat az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdése tartalmazza.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV. cikk, V. cikk, VI. cikk, XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, valamint a 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés e) pontja, valamint 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 13. § (2) bekezdése, 18. § (1) bekezdése, 20. § (2) bekezdése, 24. §, 29. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (2) bekezdés a) pontja és (3)(4) bekezdései, 47. §, 48. § d) pontja, 93/A. § (6)(7) és (9) bekezdései;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 40. § (1) bekezdése, 41. § (1)(4) és (6) bekezdései;
- a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 92. §;
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 29. §, 92. §.

Budapest, 2013. november 14.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány